

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Vlado Mareš, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Nevena Krivokapić, Stojan Marković, Tamara Skrozza, Vera Barišić – Popović, Vera Didanović, Petar Jeremić, Ivana Stjelja i Dragan Đorđević, na sednici održanoj 31.5. 2018. godine, jednoglasno izriče

### JAVNU OPOMENU

Tekstom "Paunović i ranije štitio direktore koji su vršili zloupotrebe", objavljenim 30. marta 2018. godine, portal "Paraćin online"

**1. prekršio je tačke 1, 2, 3, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije**, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da naznači izvor informacija koje prenosi, da, kad je to neophodno, konsultuje što više izvora, kao i da poštuje pravilo da su sa novinarstvom nespojivi objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

**2. prekršio je i tačke 1, 2 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja)**, o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, da ne sme slepo da veruje izvoru informacija, odnosno da mora da vodi računa da izvori često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i da prilagođavaju svoje iskaze tim interesima, kao i da je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

### OBRAZLOŽENJE

Saša Paunović, predsednik Opštine Paraćin, podneo je žalbu Savetu za štampu verujući da je sporim tekstom prekršeno više tačaka Kodeksa novinara iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Nezavisnost od pritiska, Odgovornost novinara i Novinarsku pažnja. "U samom tekstu nije ponuđen ni jedan dokaz za tvrdnju da je 'Paunović štitio direktore' (direktorka Ekonomske škole je pravosnažno osuđena, nije 'zaštićena', Ministarstvo prosvete, Školska uprava pokrenulo je njenu smenu po pravosnažnosti presude), a nije ni navedeno da predsednik opštine i opština niti su imali, niti imaju, na raspolaganju zakonski mehanizam da postavljaju i smenjuju direktore, pošto je smena i postavljanje direktora u nadležnosti Ministarstva prosvete", navedeno je, između ostalog, u žalbi. Paunović je istakao i da ceo tekst predstavlja iznošenje lažnih optužbi, kleveta, glasina i izmišljenih informacija, za koje nije naveden izvor, te da je on u tekstu, bez dokaza, optužen za krivično delo trgovine uticajem. Takođe je naveo i da su osobe koje vode i uređuju portal ekonomski zavisne od osoba koje vode SNS u Paraćinu, budući da su zaposleni kod njih.

U odgovoru na žalbu, "Paraćin online" nije se bavio sadržajem teksta, sem tvdnje da im se Paunović nije obratio da saopšti svoju stranu price. Oni su osporili nadležnost Saveta za štampu u ovom slučaju tvrdeći da je portal "u postupku registracije", te da to znači da još nije medij, niti su

osobe koje pišu tekstove novinari, već “građani koji objavljuju nešto na internetu”, zbog čega za njih ne važi ni novinarski kodeks, U odgovoru je takođe navedeno i da ni izdavač, ni autor teksta nisu osobe koje je imenovao podnosilac žalbe.

Komisija za žalbe se nije bavila utvđivanjem identiteta izdavača, urednika ili autora spornog teksta, budući da niti ima takve podatke, niti je to u njenoj nadležnosti. Zbog toga se nije ni izjašnjavala u vezi sa eventualnim prekršajem Kodeksa novinara u delu koji se odnosi odredbe koje se tiču sukoba interesa i uticaja interesa izdavača na uređivačku politiku.

Komisija, međutim, nije prihvatila tvdnje da nije nadležna za odlučivanje o povredama Kodeksa ukoliko medij nije registrovan. Zakon o javnom informisanju i medijima ne propisuje obavezu registracije medija, što nikako ne znači da u tom slučaju za njih ne važe etička pravila profesije, niti se novinar postaje u trenutku kada se medij za koji neko piše upiše u Registar medija. Portal “Paraćin online” je, po svojoj formi i sadržajima koje objavljuje, nesumnjivo namenjen javnom informisanju i zbog toga medij, što je dodatno potvrđeno i namerama onih koji ga “uređuju” da ga registruju. Komisija za žalbe nema nikakvu dilemu da to što je taj postupak još u toku ni na koji način ne amnestira portal od odgovornosti, odnosno od obaveze da poštuju Kodeks novinara Srbije. Po mišljenju članova Komisije, objavljivanjem spornog teksta, ta pravila nisu uvažena, za tvdnje iz teksta se ne nude nikakvi dokazi, ne navodi se izvor, “drugoj strani” nije pružena nikakva mogućnost da odgovori na optužbe pre objavljivanja teksta, zbog čega su prekršene odredbe Kodeksa novinara koje se odnose na istinitost izveštavanja i novinarsku pažnju.

Članovi Komisije su smatrali da nije prekršena i odredba koja se odnosi na obavezu poštovanje pretpostavke nevinosti, na šta se Paunović takođe žalio, budući da nije direktno optužen ni za jedno krivično delo.

Beograd, 31.5.2018.

Predsedavajući

Vlado Mareš